

MDI

RIKSOMFATTANDE KOMMUNENKÄT 2019

SAMMANFATTNING

MDI genomförde i oktober och november 2019 sin femte riksomfattande kommunenkät där kommunala beslutsfattare och högsta tjänstemän gav sin syn på framtidens kommun.

I denna sammanfattning av kommunenkäten har vi samlat skolvitsorden som getts till livskraftspolitiken i kommunerna i Fastlandsfinland samt kommunernas utvecklingsmöjligheter på kort och medellång sikt. Enkätens samlade resultat publiceras i januari 2020 och vi informerar om resultaten på vårt Twitter-konto (@MDIfriends).

Du hittar ytterligare information om kommunenkäten och kan bekanta dig med resultaten i din egen kommun och region samt andra kommuner i form av interaktiva visualiseringar på sidan mdi.fi/kuntakysely.

Fråga närmare om resultaten och vad annat vi har undersökt genom kommunenkäten.

Kommunenkäten riktades till tjänsteinnehavare, kommunfullmäktige och medlemmar i kommunstyrelser i alla kommuner i Fastlandsfinland (295 st.). Enkäten skickades ut till sammanlagt **10 934 personers**, varav **2 586 gav sina synpunkter** på **293 kommuner**. Svarsprocenten var **23,7**.

23,7 %

PÅ VEMS UPPDRAG GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

MDI genomförde kommunenkäten på eget initiativ utan någon beställare. Enkäten utgör därmed en **oberoende informationskälla** för kommuner och ministerier. MDI arbetar aktivt med utveckling av städer, kommuner, landsbygden och områden där det sker förändringar. MDI är ett privatägt och oberoende företag. .

VARFÖR GENOMFÖRDES ENKÄTEN?

Målet med enkäten var att få en så **detaljerad lägesbeskrivning** som möjligt av Finlands kommuner. Denna helhetsbild hjälper kommuner att profilera sitt strategi- och utvecklingsarbete och ministerier att verkställa regeringens centrala reformer. .

VAD ANVÄNDS ENKÄTINFORMATIONEN TILL?

Enkätinformationen används i MDI:s riksomfattande utredningar och i kommunala livskrafts- och strategidiskussioner. Med ett heltäckande och mångsidigt informationsunderlag står kommunerna bättre rustade inför sina val kring utveckling. MDI deltar också i statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (VN TEAS) som stödjer bl.a. sektorsövergripande samarbete i tjänster som främjar ungdomars sysselsättning och nätverkssamarbete mellan regioner i regionutveckling.

Frågor gällande kommunenkäten besvaras av Janne Antikainen
janne.antikainen@mdi.fi eller tel. 040 764 1829.

en omfattande situationsbild – bättre val

KOMMUNENKÄTENS FRÅGETEMAN

Bakgrundsinformation

Kommun

Roll som svarande (förtroendevald/tjänsteinnehavare)

Ålder

Kön

Kommunal erfarenhet (som förtroendevald eller tjänsteinnehavare)

Parti

Enkätens kortare version

1. Utvecklingsmöjligheterna i kommunen
2. Effekten av landskaps- och vårdreformens kollaps på kommunens utvecklingsmöjligheter
3. Behovet av en vårdreform
4. Behovet av ett sektorsövergripande landskap
5. Skolvitsord till livskraftspolitiken
6. Skolvitsord till faktorer som påverkar kommunens framgång
7. Bedömning av kommunens situationsbild och beslutsfattande
8. Åsikt om det egna landskapets potentiella särlösning i landskapsreformen
9. Nivån till att organisera tjänster
10. Behovet av kommunsammanslagningar
11. Behovet av att differentiera kommuner enligt uppgifter
12. Eftersträvat antal kommuner och landskap

Enkätens längre version (de mera forskningsinriktade frågorna)

13. Den viktigaste trenden eller fenomenet som påverkar kommunens verksamhetsmiljö och åtgärder som gjorts gällande den
14. Den viktigaste tyngdpunkten för kommunens närmare samarbete med andra kommuner och regioner
15. Samarbete mellan kommuner och regioner i regional utveckling och regionutvecklingsfinansiering
16. Bedömning av påståenden gällande urbanisering och stadspolitik
17. Bedömning av 6Aika-verksamheten (Den gemensamma strategin för hållbar utveckling för Finlands sex största städer)
18. Förverkligandet av sektorsövergripande samarbete i tjänsterna riktade till ungdomar och bedömning av Navigatorn-verksamheten
19. Bedömning av den gemensamma jordbrukspolitikens mål
20. Förberedelsen för regional kontraktion
21. Mätning av invånarnas välfärd, välfärdsindikatorer och utnyttjandet av välfärdsdata i kommunens beslutsfattande

SKOLVITSORDEN TILL LIVSKRAFTSPOLITIKEN

2019**2018****2019
HELA LANDET**

1 Österbotten	7,29	1 Österbotten	7,40
2 Norra Karelen	7,01	2 Egentliga Finland	7,18
3 Egentliga Finland	6,96	3 Norra Savolax	7,14
4 Norra Österbotten	6,95	4 Birkaland	7,09
5 Norra Savolax	6,93	5 Norra Karelen	7,06
6 Birkaland	6,93	6 Norra Österbotten	7,01
7 Södra Karelen	6,82	7 Kajanaland	6,96
8 Kajanaland	6,81	8 Mellersta Österbotten	6,90
9 Mellersta Österbotten	6,78	9 Södra Österbotten	6,86
10 Satakunta	6,77	10 Satakunta	6,84
11 Lappland	6,72	11 Mellersta Finland	6,81
12 Kymmenedalen	6,70	12 Kymmenedalen	6,80
13 Mellersta Finland	6,70	13 Nyland	6,79
14 Nyland	6,70	14 Lappland	6,76
15 Södra Österbotten	6,65	15 Päijänne-Tavastland	6,74
16 Egentliga Tavastland	6,65	16 Södra Karelen	6,71
17 Päijänne-Tavastland	6,61	17 Södra Savolax	6,66
18 Södra Savolax	6,47	18 Egentliga Tavastland	6,65

Tabell 1.
Skolvitsord till
livskraftspolitiken i helhet
år 2019.

Tabell 2.
Skolvitsord till
livskraftspolitiken i helhet år
2018*.

7,5 kommunens åtgärder
6,8 regionala åtgärder
6,7 landskapets åtgärder
6,3 åtgärder över landskapsgränser

Tabell 3.
Medetal till
åtgärder för att
stärka livskraften
år 2019.

7,6 (2018)
7,6 (2017)
7,4 (2016)

6,9 (2018)
6,9 (2017)
6,8 (2016)

6,8 (2018)
6,8 (2017)
7,1 (2016)

6,4 (2018)
6,5 (2017)

Vitsorden till livskraftspolitiken har sjunkit jämfört med fjolåret – på lokal nivå har man återigen lyckats bäst med att förstärka livskraften. Stora städer och högskoleregioner är de mest lyckade.

Av landskapen upplevs livskraftspolitiken igen som mest lyckad i Österbotten. De sämsta vitsorden till livskraftspolitiken ges i Södra Savolax. Jämfört med fjolåret har Södra Karelens placering stigit mest, nio platser. Södra Österbottens placering har gått ner sex platser.

Ju större kommun, desto bättre bedömningar ges till livskraftspolitiken i allmänhet. I städer och på landsbygden nära städer ges lite bättre vitsord till livskraftspolitiken än på kärnlandsbygden. Livskraftspolitikåtgärder värderas mest positivt på mångsidiga högskoleorter och mest negativt i metropolområdets närregioner. Kommunernas tjänsteinnehavare värderar den regionala livskraftspolitikens framgång något högre än förtroendevalda.

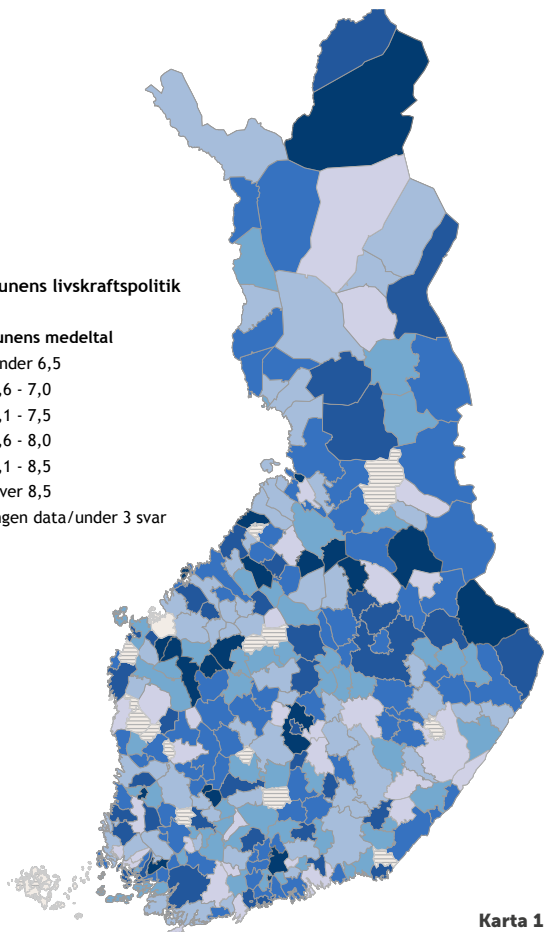
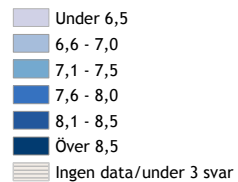
SFP:s anhängare ger de bästa vitsorden till åtgärderna för att förstärka livskraften, medan sannfinländarnas representanter ger de sämsta vitsorden.

*Årets 2018 felaktiga resultat i
Kommunenkäten 2018 -publikationen har rättats.

Kommunens livskraftspolitik

Kommunens medeltal

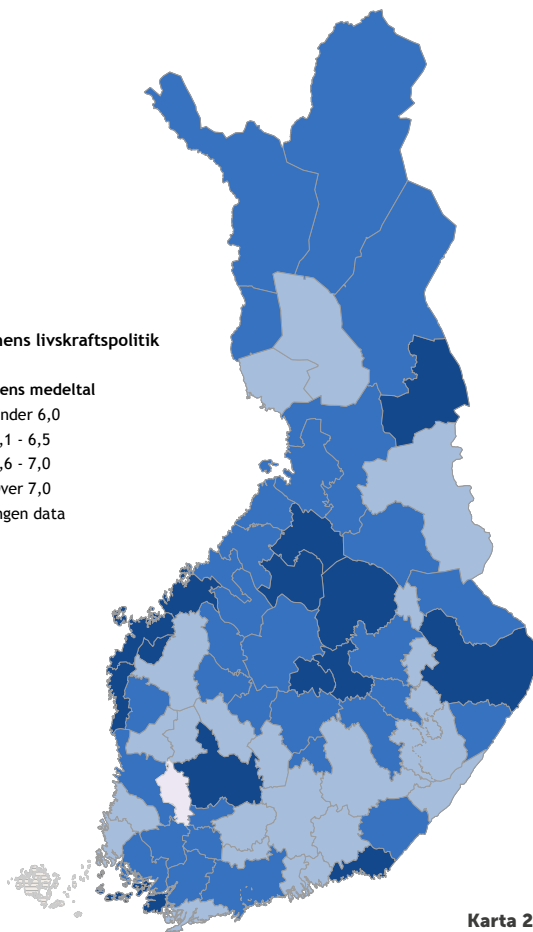
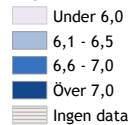

Karta 1.

Vilket skolvitsord skulle du ge till din egen kommuns livskraftspolitik?

Regionens livskraftspolitik

Regionens medeltal

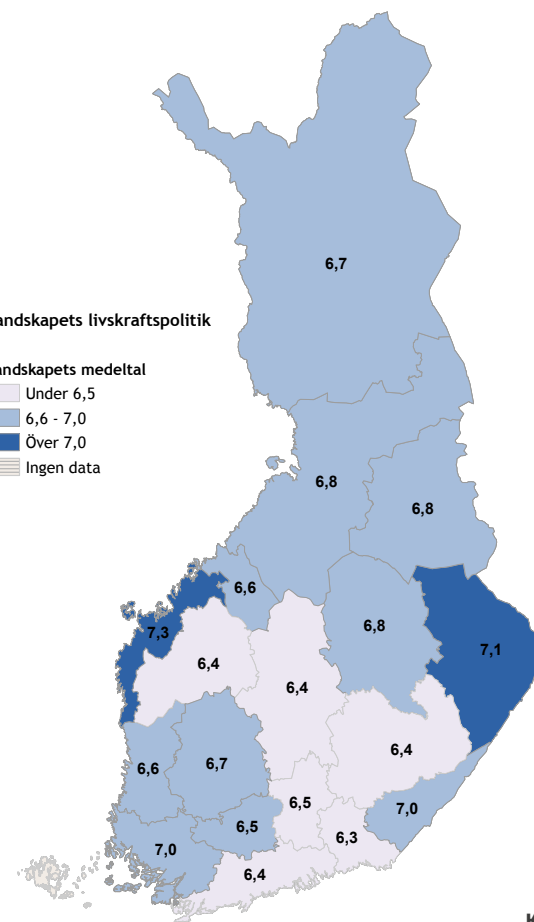
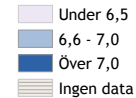

Karta 2.

Vilket skolvitsord skulle du ge till din regions livskraftspolitik?

Landskapets livskraftspolitik

Landskapets medeltal

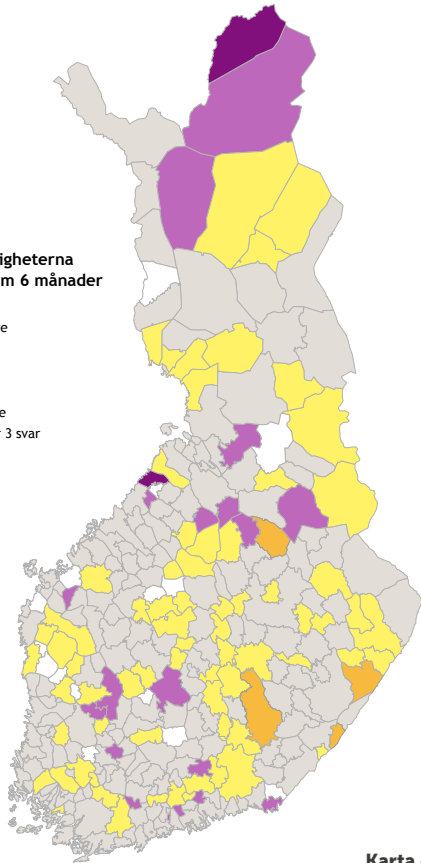
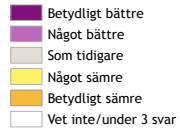
Karta 3.

Vilket skolvitsord skulle du ge till ditt landskaps livskraftspolitik?

KOMMUNERNAS UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

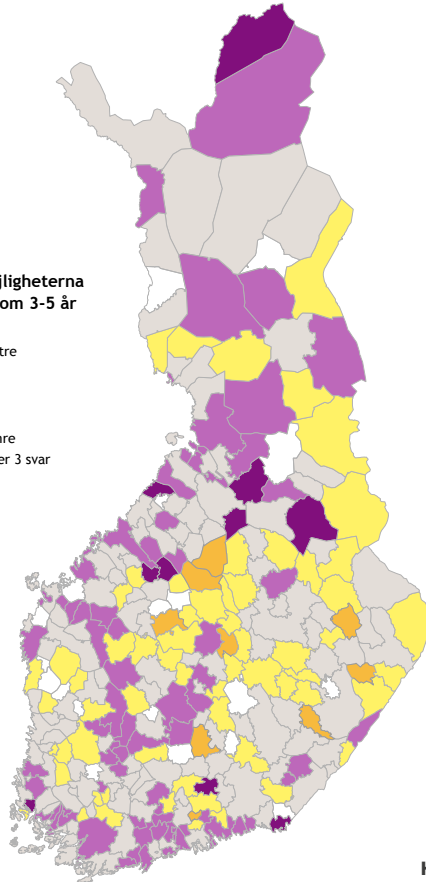
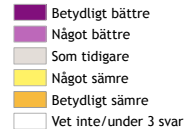

Utvecklingsmöjligheterna
i min kommun om 6 månader

Karta 4.
Utvecklingsmöjligheter
i kommuner om sex
månader.

Utvecklingsmöjligheterna
i min kommun om 3-5 år

Karta 5.
Utvecklingsmöjligheter i
kommuner om 3-5 år.

Kommunernas utvecklingsmöjligheter har försämrats och polariserats ytterligare – man förhåller sig mest positivt till den egna kommunens utveckling i stora kommuner och metropolområdet.

Cirka hälften av svarandena (49 %) anser att den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år är bättre än nu. Fler än var tredje (37 %) tror på att utvecklingsmöjligheterna försämrats. I fjolårets enkät trodde nästan två av tre på att den egna kommunens utvecklingsmöjligheter kommer att förbättras under de kommande åren och var fjärde ansåg att de kommer att försämrats, så enligt enkäten har kommunernas framtidstro försämrats tydligt.

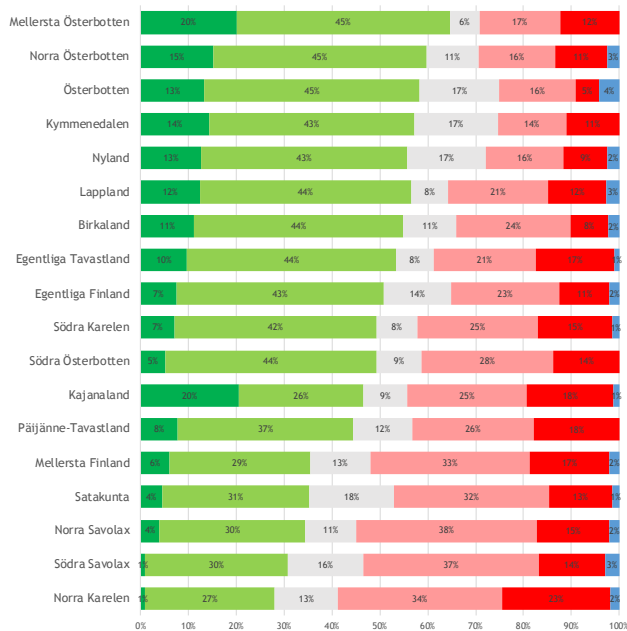
Av landskapen förhåller man sig mest positivt till den egna kommunens utvecklingsmöjligheter i Mellersta Österbotten och mest negativt i Norra Karelen. I stora kommuner ser man utvecklingsmöjligheterna som bättre än i små kommuner. I städerna anser man att kommunens utvecklingsmöjligheter under de kommande åren är ljusare än i landsbygden och glesbygderna. Den egna kommunens utvecklingsmöjligheter upplevs som allra bäst i metropolområdet och allra sämst i områden med landsbygdskaraktär. Kommunernas tjänsteinnehavare tror oftare än förtroendevalda på att den egna kommunens utvecklingsmöjligheter kommer att förbättras under de närmaste åren.

SFP:s anhängare ser den egna kommunens utvecklingsmöjligheter om 3-5 år som allra bäst och sannfinländarnas anhängare som allra sämst.

2019

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år är... (2019)

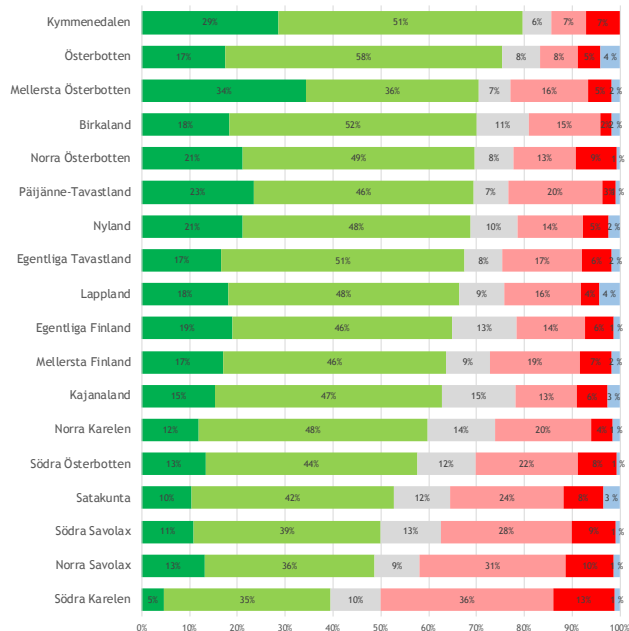

Figur 1.
Utvecklingsmöjligheter i den egna kommunen enligt landskap år 2019.

2018

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år är... (2018)

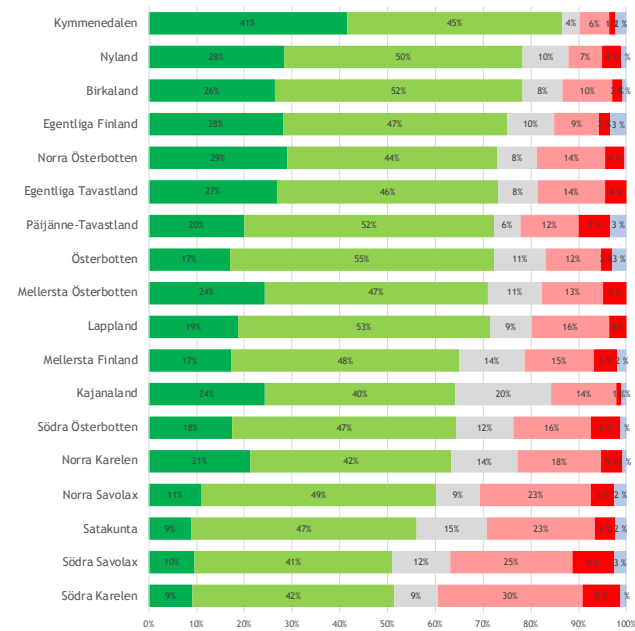
■ betydligt bättre än idag ■ något bättre än idag ■ som tidigare ■ betydligt sämre än idag ■ vet inte

Figur 2.
Utvecklingsmöjligheter i den egna kommunen enligt landskap år 2018.

2017

Utvecklingsmöjligheterna i min kommun om 3-5 år är... (2017)

Figur 3.
Utvecklingsmöjligheter i den egna kommunen enligt landskap år 2017.

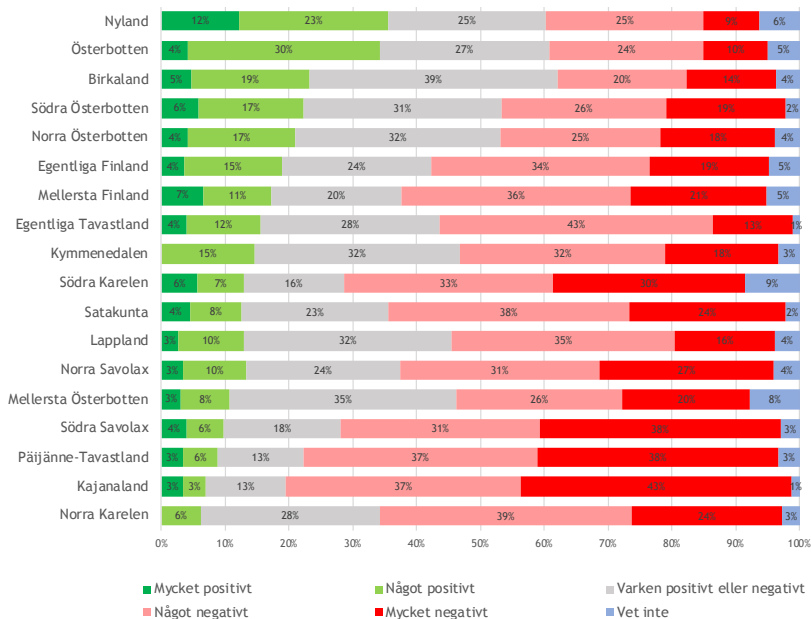

PÅVERKAN AV LANDSKAPS- OCH VÅRDREFORMENS KOLLAPS PÅ KOMMUNENS UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

Hälften av svarandena upplever att kollapsen av landskaps- och vårdreformen påverkade den egna kommunens utvecklingsmöjligheter negativt – som speciellt dålig upplevs effekten i Kajanaaland, i landskapens centralregioner och bland centerns anhängare.

På vilket sätt påverkade kollapsen av landskaps- och vårdreformen din kommuns utvecklingsmöjligheter?

Figur 4.

Effekten av landskaps- och vårdreformens kollaps på kommunens utvecklingsmöjligheter enligt landskap

Något fler än varannan av dem som svarat (51 %) upplever att kollapsen av landskaps- och vårdreformen påverkade den egna kommunens utvecklingsmöjligheter negativt. Var femte (19 %) tycker att effekten av reformens kollaps på kommunen var positiv och var fjärde (26 %) anser att effekten är varken positiv eller negativ.

Av landskapen ser man effekten av landskaps- och vårdreformens kollaps som mest positiv i Nyland och mest negativ i Kajanaaland. De som anser att reformens kollaps var en positiv sak ur den egna kommunens synvinkel är en minoritet i varje landskap. I stora kommuner finns det flest sådana som tycker att effekten av reformens kollaps på den egna kommunens utvecklingsmöjligheter var positiv och i små kommuner finns det flest sådana som ser effekten som negativ. Man förhåller sig mest positivt till landskaps- och vårdreformens kollaps i metropolområdet och mest negativt i landskapens centralregioner. I städer finns det mest svaranden som ser effekten av reformens kollaps som positiv och i glesbygderna finns det mest svaranden som uppfattar den som negativ. En lite större del av kommunernas tjänsteinnehavare än förtroendevalda tycker att reformens kollaps påverkade den egna kommunens utvecklingsmöjligheter negativt.

Bland SFP:s anhängare finns det flest sådana som anser att landskaps- och vårdreformens kollaps har påverkat den egna kommunens utvecklingsmöjligheter positivt. Centerns representanter för sin del ser effekten av reformens kollaps som allra mest negativ.

#MDIkuntakysely

MDI RIKSOMFATTANDE KOMMUNENKÄT 2019